

Мета:

ознайомити з життєписом великого сина українського народу – Т.Г.Шевченка. виховувати любов та повагу до спадщини, яку залишив нам поет. Вчити дітей наслідувати Т.Г.Шевченка та виконувати його заповіти

*І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте
пом'янути
Незлим, тихим
словом.*

1 сторінка журналу „ Дитячі роки Тараса Шевченка”

Звучить пісня Т.Шевченка „ Думи мої”. Заходить жінка, одягнена в селянський одяг, несе запалену свічку, ставить на столі біля портрета Т.Г.Шевченка. до неї підходить хлопчик.

ХЛОПЧИК: Матусю, а правда, що небо на залізних стовпах держиться?
МАТИ: Так, мій синочку, правда.

Жінка сідає на лаву, хлопчик біля неї, кладе голову на коліна матері, вона співає „ Колискову”.

ХЛОПЧИК: А чому так багато зірок на небі?

МАТИ: Це коли людина на світ приходить, Бог свічку запалює, і горить та свічка, поки людина не помре. А як помре, свічка гасне, зірочка падає. Бачив?

ХЛОПЧИК: Бачив, матусю, бачив... Матусечко, а чому одні зірочки ясні, великі, а другі ледь видно?

МАТИ: Бо коли людина зла, заздрісна, скупа, її свічка ледь-ледь тліє. А коли добра, любить людей, робить їм добро, тоді свічечка такої людини світить ясно і світло, і це далеко видно.

ХЛОПЧИК: Матусю, я буду добрим. Я хочу, щоб моя свічечка світила найясніше.

МАТИ: Старайся, мій хлопчику (гладить його по голові)

Мати виходить, хлопчик сідає на стільчик поряд з учнями.

ВЕДУЧА: 9 березня 1814 року в с.Моринці на Київщині в сім'ї селянина-кріпака народився Т.Шевченко. Хлопчик ріс мовчазний , завжди чомусь замислений. Ніколи не тримався хати, а все тинявся десь по бур'янах, за що його прозвали в сім'ї „ малим приблудою”.

Восьмилітнього Тараса батьки віддали до дяка в „ науку” .Дивна це була наука. П'яниця-дяк навчав дітей по церковних книгах. За найменшу провину карав своїх учнів різками. Будучи уже відомим поетом , Т.Шевченко згадував ту школу, куди привела його кріпацька доля.

УЧЕНЬ:

Ти взяла мене маленького за руку
І хлопця в школу одвела
До п'яного дяка в науку.
- Учися, серденько, колись
З нас будуть люди, - ти казала.

ВЕДУЧА: Та недовго тривала Тарасова „ наука”. Несподіване горе випало на долю маленького хлопчика. Замучена важкою працею, померла мати.

УЧЕНЬ:

Там матір добрую мою
Ще молодую – у могилу
Нужда та праця положила.

ВЕДУЧА: Незадовго після смерті матері в 1825 році помер і батько. Смерть батька приголомшила малого Тараса.

УЧЕНЬ:

Там батько, плачучи з дітьми
(А ми малі були та голі),

Не витерпів лихої долі,
Умер на панщині... А ми
Розлізлися межі людьми.
Мов мишенята. Я до школи –
Носити воду школярам.

ВЕДУЧА: Тарас наймитує у школі, а потім наймається пасти громадську череду. Мине 20 років, і він з боєм буде згадувати своє дитинство у вірші „Мені тринадцятий минало”

Хтось із дорослих читає вірш „Мені тринадцятий минало”

Інсценізація вірша „Мені тринадцятий минало”

ОКСАНА: Чом же плачеш ти? Ох, дурненький Тарасе. Давай я слъози витру. Не сумуй, Тарасику, адже кажуть, найкраще від усіх ти читаєш, найкраще за всіх співаєш, ще й, кажуть, малюєш. От виростеш і будеш маляром. Еге ж?

ТАРАС: Еге ж, маляром.

ОКСАНА: І ти розмалюєш нашу хату.

ТАРАС: Еге ж. А всі кажуть, що я ледащо і ні на що не здатний. Ні, я не ледащо. Я буду-таки маляром.

ОКСАНА: Авжеж, будеш! А що ти ледащо, то правда. Дивись, де твої ягнята! Ой, бідні ягняточка, що чабан у них такий, - вони ж питоньки хочуть!

ВИХОВАТЕЛЬ: Незважаючи на те, що народився поет у бідній кріпацькій сім'ї і дитинство його було тяжким і безрадіним, малий Тарас ріс допитливим і розумним хлопчиком.

2 сторінка журналу „Т.Г.Шевченко – художник”

ВЕДУЧА: Тарас наймитує, у вільний від роботи час читає і малює. А по закутках, щоб ніхто не бачив його горя, плаче. Але думка знайти людину, яка б навчила його малювати, не залишає хлопчика. Так він потрапляє до хлипківського маляра. Маляр погоджується навчити хлопця малювати, однак пан Енгельгардт забирає його до себе в Петербург, і Тарас стає козачком.

1 УЧЕНЬ: Хоче малювати, прагне він до знань,
Та за це багато зазнає знущань.

2 УЧЕНЬ: Нишком він малює статуї в саду,
Вночі пише вірші про людську біду...

ВЕДУЧА: Зустріч у Петербурзі з земляком-художником Сошенком круто змінила долю Тараса Григоровича. Він познайомився також з байкарем Гребінкою, художниками Брюловим, Венеціановим, з поетом Жуковським. Вони побачили великі здібності молодого художника і викупили його з неволі.

ВИХОВАТЕЛЬ: Тарас Григорович виправдав їхні надії. У 1845 році він закінчив Петербурзьку художню академію з двома срібними медалями і званням „вільного художника”. Тарас малює портрети, картини, зарисовує пам’ятки минулого, робить ілюстрації до своїх віршів. Ось погляньте, які чудові картини залишив нам у спадок Т.Г.Шевченко.

Діти розглядають альбом і картини Т.Г.Шевченка.

УЧЕНЬ: Так в людському морі стрілися брати,
Що зуміли в горі щиро допомгти.
Викупили друзі, вільним став Тарас!
Чом же серце в тузі? Біль чому не згас?

Сміливий і щирий був Тараса спів.
Він гострить сокири, кличе на панів.

3 сторінка
„ Т.Г.Шевченко – борець за волю народу”

ВЕДУЧА: За бунтарські вірші 33-річного Тараса забрали в солдати.

УЧЕНЬ: Та малює й пише він таємно там.

Гнівні його вірші страх несли панам.

ВЕДУЧА: Незважаючи на заборону, Тарас Григорович писав вірші і ховав їх за халявою чобота. Тепер цю книжку називають захальвною. Поет писав:

О думи мої! О славо злая!

За тебе марно я в чужому краю...

ВЕДУЧА: Коли Т.Г.Шевченко був на засланні в далеких степах Казахстану, він дуже тужив за Україною. Ось послухайте, як ніжно і тужливо звучать його пісні.

*Діти співають пісні „ Зоре моя вечірняя”,
„ Садок вишневий коло хати”, Думи мої, думи мої”*

ВЕДУЧА: Туга за рідною природою, рідним краєм звучить і в його віршах. Він закликає український народ до боротьби за волю, за кращу долю.

Старшокласники читають вірші Т.Г.Шевченка.

Доля України завжди хвилювала великого Кобзаря. Т.Шевченко вірить у краще майбутнє свого краю.

УЧЕНЬ: І на оновленій землі врага не буде супостата,
А буде син, і буде мати, і будуть люди на землі.

**4 сторінка журналу
„ Ми тебе не забудемо, Тарасе!”**

ВЕДУЧА: 9 березня 1861 року Тарасу Григоровичу виповнилося 47 років. Надійшло багато вітальних телеграм. Привітати поета, який лежав тяжко хворий, прийшли друзі. А 10 березня припинило битися серце великого українського Кобзаря. Тіло Т.Шевченка було перевезено в Канів і поховано на Чернечій горі. Так заповідав великий поет.

ВЕДУЧА: Минуло роки з дня народження славетного сина України, але зайдіть у будь-яку хату і ви побачите прикрашений вишитим рушником портрет Кобзаря. Він – як член сім'ї, як найдорожча людина.

УЧЕНЬ: У нашій хаті на стіні висить портрет у рамі.
Він дуже рідний і мені, і татові, і мамі.
Він береже і хату, й нас, він знає наші болі.
Я добре знаю – це Тарас, що мучився в неволі.
Такий ріднесенький, дивись, він мов говорить з нами,
Він на портреті, мов живий, ось-ось – і вийде з рами.

ВЕДУЧА: У день народження Т.Шевченка дорослі і діти йдуть до його пам'ятника, щоб поставити свічку, покласти квіти, почитати його вірші, поспівати пісні і цим висловити свою шану великому Кобзареві. І дорослі, і діти шанують геніального українського поета, художника, борця волю народу і завжди будуть пам'ятати його заповіти.

УЧЕНЬ: Я маленька українка, восьмий рочок маю,
А про Тараса Шевченка вже багато знаю.
Він дитя з-під стріхи, він в подертій свиті,

Він здобув нам славу, як ніхто на світі.
А та наша слава не вмере, не загине,
Наш Тарас Шевченко – сонце України.

Діти виконують пісню „Дитяча присяга”

Уклін тобі, Тарасе, великий наш пророче,
Для тебе вічно б’ється серденько дитяче.
За тебе вічно б’ється, за твої заповіді,
Чого батьки не зможуть, те сповнять їхні діти!

ДІТИ (хором)

Спи спокійно Тарасе! Нашадки твої
Словом шани й любові тебе пом’янули.
І народи України заповітів священних твоїх не забули!

Дорослі і діти виконують „Заповіт”

***Усний журнал
«Вшануємо
Т. Г. Шевченка»***

***НВК «ЗНЗ – ДНЗ»
с. Бахтин***

***Павлюк Л. В.
вихователь ГПД***

